

Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia”

Warszawa, dnia 8 kwietnia 2020 roku

ZL.0.8.2020

dot. BPS.DKS.KU.0401.9.2020

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący

Komisji Ustawodawczej

Senatu RP

W związku z przekazaniem przy piśmie z dnia 6 kwietnia 2020 roku projektem ustawy – o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego (druk senacki nr 74) - Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia” informuje, iż z pełną aprobatą odnosi się do przedstawionej inicjatywy ustawodawczej przywrócenia obowiązującego do dnia 4 października 2019 roku brzmienia art. 330§2 kpk.

Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia” w toku prac sejmowych nad nową konstrukcją tego przepisu bardzo krytycznie odnosiło się do proponowanych zmian przedstawiając swoje zastrzeżeń merytorycznych ora praktycznych, co jednakowoż nie zostało uwzględnione w toku prac parlamentarnych. Ostatecznie zmiana ta została uchwalona na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1694). Nie budzi wątpliwości, iż przepis ten ograniczył możliwość ochrony przez pokrzywdzonego swoich praw w trybie

Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia”

00-052 Warszawa, ul. Mazowiecka 11 lok 49

www.lexso.org.pl

lexsuperomnia@gmail.com

postępowania zainicjowanego subsydiarnym aktem oskarżenia po wcześniejszym dwukrotnym umorzeniu (lub odmowie wszczęcia) postępowania, w którym jest stroną.

Słuszne są w tym aspekcie zastrzeżenia Rzecznika Praw Obywatelskich, podnoszone także przez wiele podmiotów w toku prac legislacyjnych, iż przekazanie instrumentów kontrolnych prokuratorowi nadrzędnemu może wydłużyć, albo wręcz uniemożliwić złożenie subsydiarnego aktu oskarżenia, gdy drugie i kolejne decyzje merytoryczne będą rozstrzygane przez prokuratora nadrzędnego. Obawiano się, że ten sposób procedowania może być instrumentalnie wykorzystywany w celu maksymalnego odłożenia w czasie rozpoznania pewnych kategorii spraw przez niezawisły sąd, a przy tym będzie wymagał wiele determinacji od pokrzywdzonego. Trzeba bowiem pamiętać, iż wprowadzone brzmienie zmuszało pokrzywdzonego do wielokrotnego formułowania środków odwoławczych i zaskarżania wydawanych przez prokuratorów decyzji kontrolnych, aby po utrzymaniu decyzji przez prokuratora nadrzędnego w końcu zyskać prawo złożenia w sądzie aktu oskarżenia. Z perspektywy pokrzywdzonego tego rodzaju procedura niewątpliwie wydłużała proces dochodzenia do sprawiedliwości, a ponadto na nowo wprowadzała nieefektywną, wewnętrzną kontrolę instancyjną decyzji merytorycznych.

Należy podkreślić, iż z perspektywy pracy prokuratora stan prawny obowiązujący przed dniem 4 października 2019 roku w aspekcie subsydiarnego aktu oskarżenia był efektywniejszy, a przy tym formował większą odpowiedzialność referenta sprawy, który po uchyleniu decyzji merytorycznej przez sąd był zobligowany wykonać wiążące wytyczne, a następnie podjąć odpowiedzialną decyzję. Decyzja podlegała zarówno kontroli sądowej, jak i ocenie w ramach nadzoru służbowego i ukształtowana praktyka nie wskazywała na wadliwe funkcjonowanie trybu. Z tego też powodu mało przekonująco brzmiało uzasadnienie przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości, iż proponowana zmiana ma na celu poprawę jakości decyzji merytorycznych poprzez ich kontrolę przez prokuratorów z jednostki wyższego rzędu.

Mając na względzie przedstawione okoliczności Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia” wyraża pozytywną ocenę proponowanej zmiany.

z up. zarządu
Stowarzyszenia Prokuratorów
„Lex Super Omnia”

Jarosław Onyszczuk
członek zarządu